

SKAGERRAK SPAREBANK

Basel II

PILAR III

31.12.2017

Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriften del IX (Pilar 3)

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)	1
1. Innledning og formål med dokumentet	3
2. Konsolidering	4
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	4
3. Kapitalkrav	5
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav	5
3.2 Bufferkrav.....	7
3.3 Uvektet kjernekapitalandel.....	7
4. Kredittrisiko og motpartsrisiko	8
4.2 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	8
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	9
4.4 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	9
4.5 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	10
4.6 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	11
4.7 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	11
4.8 Motpartsrisiko knyttet til derivater	12
5. Egenkapitalposisjoner.....	12
6. Renterisiko	12
7. Styring og kontroll av risiko.....	13
7.1 Innledning.....	13
7.2 Organisering og ansvar.....	13
7.3 Risikoområder	14

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Dette dokumentet gir en presentasjon av risiko- og kapital situasjon i **Skagerrak Sparebank**. Dokumentet skal dekke de spesifikke krav om offentliggjøring av finansiell informasjon i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar III) som pålegges banken i kapitaldekningsregelverket (Basel II).

Kapitaldekningsregelverket baseres på tre pilarer:

Pilar I: Minimumskrav til ansvarlig kapital

De metodene som banken bruker ved beregning av minimumskravene for henholdsvis kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko er vist i figuren nedenfor

Type risiko	Valgt metode
Kredittrisiko	Standard
Markedsrisiko	Standard
Operasjonell risiko	Basis

Bruk av standardmetoden ved beregning av kredittrisiko betyr at banken benytter standardiserte, myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. Bruk av basismetoden på operasjonell risiko innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Bankens bruk av basismetoden på operasjonell risiko har ikke handelsportefølje og beregning av markedsrisiko under pilar I er derfor ikke aktuelt.

Pilar II: Vurderingen av samlet kapitalbehov og individuell tilsynsmessig oppfølging

Banken skal ha en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil samt en strategi for å vedlikeholde sitt kapitalnivå. Tilsynsmyndighetene skal overvåke og evaluere bankens interne vurdering av kapitalbehov og tilhørende strategi. Tilsynet skal sette i verk passende tiltak dersom de ikke anser prosessen for å være tilfredsstillende. Skagerrak Sparebank har fått et pilar II krav på 3.5 % av beregningsgrunnlaget.

Pilar III: Institusjonenes offentliggjøring av informasjon

Formålet med Pilar III er å supplere minimumskravene i Pilar I og den tilsynsmessige oppfølgingen i Pilar II. Pilar III skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet, herunder analytikere og investorer, å vurdere bankens risikoprofil og kapitalisering samt styring og kontroll.

Informasjonen skal offentliggjøres og oppdateres minimum årlig. For øvrig er banken pålagt å offentliggjøre informasjon som anses egnet til å påvirke beslutningen til brukere av informasjonen i forbindelse med

økonomiske forhold, senest 30 dager etter at banken er eller burde vært klar over forholdet. Informasjonen skal offentliggjøres på Internett, og skal være tilgjengelig i minst fem år fra tidspunkt for offentliggjøring.

Banken inngår ikke i rapporteringspliktig konsern slik at all rapportering er på banknivå.

Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2016 med mindre annet fremgår av teksten.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, eller tilknyttede selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor
Stokkevannsveien 19 AS	1000	1010	100 %	100 %	Bamble
Grenland Eiendomsmegling AS	204	209	51 %	51 %	Bamble
Ruber Eiendom AS	400	400	100 %	100 %	Bamble
Telemarksmegleren AS	138	138	46 %	46 %	Kragerø
Investmar AS	5450	18417	100 %	100 %	Kragerø

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital.

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor
Holtartun AS	1.500	1.500	100 %	100 %	Bamble
Nissedal Utvikling AS	30	30	100 %	100 %	Bamble
Bjørkeløkka AS	800	800	100 %	100 %	Bamble
Vestmar Production AS	30	17.556	100 %	100 %	Kragerø

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Bankens kapital består, som det fremgår av tabellen under, av alle kapitalklasser

- Sparebankens fond
- Egenkapitalbevis. EK-bevisene ga en avkastning på kr. 2,44 per bevis i 2017, hvorav kr. 2,40 utbetales som direkteutbytte.
- Fondsobligasjonslån. Bankens 2 fondsobligasjonslån på samlet MNOK 90 er innenfor nye regler. Lånene er evigvarende, men med call-opsjon etter 5 år.
- Ansvarlig lån. 2 lån på samlet MNOK 100.

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav (8 %) for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Pilar III
Skagerrak Sparebank

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregning

Kapitaldekning		
Sparebankens fond	808.123	
Gavefond	2.409	
Egenkapitalbevis	112.217	
Utbyttefond/Overkursfond	6.818	
Sum egenkapital	929.567	
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse		
Fradrag for immaterielle eiendeler	0	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-130.304	
Sum ren kjernekapital	799.263	
Fondsobligasjoner innenfor 15 % av kjernekapital	0	
Fondsobligasjoner innenfor 35 % av kjernekapital	90.000	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-16.285	
Sum kjernekapital	73.715	
Ansvarlig lånekapital	100.000	
Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-16.285	
Sum tilleggskapital	83.715	
Netto ansvarlig kapital	956.693	
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
	Kapitalkrav	Beregningsgrunnla
Stater og sentralbanker		0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	773	9.664
Offentlige foretak	0	
Multilaterale utviklingsbanker	0	
Internasjonale organisasjoner	0	
Institusjoner	3.930	49.128
Foretak	42.889	536.115
Massemarkedsengasjementer	2.010	25.126
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	246.281	3.078.508
Forfalte engasjementer	2.159	26.988
Høyrisiko-engasjementer	0	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	2.991	37.390
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	0	
Andeler i verdipapirfond	4.210	52.628
Egenkapitalposisjoner	16.514	206.421
Øvrige engasjementer	21.455	268.187
CVA-tillegg		
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	343.212	4.290.155
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	14.815	185.189
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko		
Sum beregningsgrunnlag	358.028	4.475.344
Kapitaldekning i %	21,38 %	
Kjernekapitaldekning	19,51 %	
Ren kjernekapitaldekning i %	17,86 %	

Banken har fått fastsatt et pilar II krav i Finanstilsynets SREP vurdering på 3,5 %. Dette gjelder fra 1.1.2018.

Fra 1.1.2018 må banken konsolidere inn sine eierandeler i samarbeidsgruppen Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Dette antas å svekke bankens kapital med ca 0,5 %.

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2017 et kombinert kapitalbufferkrav på MNOK 335,7:

Buffertype		Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2017 i mill kr
Bevaringsbuffer	2,50 %	111,9
Systemrisikobuffer	3,00 %	134,3
Motsyklisk buffer	2,00 %	89,5
Kombinert bufferkrav		335,7

Banken har 597,9 millioner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10), og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført.

Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital) 9,53 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon av mislighold og metode for beregning av nedskrivninger

Utlån til kunder er vurdert til amortisert kost. Etableringsgebyrer som belastes kunden ved låneopptak, inntektsføres direkte. Alle engasjementer blir fulgt opp ved månedlig gjennomgang av restanselister, overtrekkslister og oppfølging av risikoklassifiseringssystemet.

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt eller innskuddskonti ikke er innekket innen 90 dager etter at rammekreditten eller kontoen ble overtrukket. Tapsutsatte lån er lån som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske stilling innebærer sannsynlighet for tap på et senere tidspunkt. Konstaterte tap på engasjementer er tap som regnes som endelige.

Nedskrivning på enkelte lån og grupper av lån foretas i de tilfeller det foreligger objektive bevis for verdifall. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs bokføring. Nedskrivningen beregnes som differansen mellom utlånets bokførte verdi og nåverdien av estimerte framtidige kontantstrømmer, neddiskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses vesentlige. Vesentlige og spesielt utsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Spesielt fokusert er engasjementer kategorisert som høy risiko. Der de vurderte sikkerheter åpenbart ikke dekker engasjementet, blir det vurdert nedskrivning ved mislighold. Slike vurderinger blir alltid foretatt når misligholdet har lengre varighet enn 90 dager. Når det gjelder vurdering av sikkerheter på panteobjekter ved individuelle nedskrivninger, verdsettes disse til antatt virkelig verdi på antatt tidspunkt for realisasjon eller egen overtagelse av sikkerheter.

Individuelle nedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer i vurdert verdi resultatføres som tap på utlån og garantier. Gruppenedskrivning omfatter bankens vurdering av grunnlaget for verdifall på grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Her inngår også utlån vurdert for individuell nedskrivning, men hvor objektive bevis for verdifall ikke er påvist. Bankens modell for beregning av gruppevis nedskrivninger er utarbeidet av Eika Gruppen og benyttes av alle bankene tilsluttet denne. Modellen baseres på historisk tapsnivå siste 4 år fordelt på 3 risikonivå i banken. Dette sammenholdes med bankens portefølje på de ulike risikonivåer og gir et anslag på nivå for gruppevis avsetninger.

Gruppenedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer i vurdert verdi resultatføres som tap på utlån og garantier.

4.2 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning				
Lønnstakere o.l.	5.609.775	332.504	7.732	5.950.011
Utlandet	10.339			
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	60.166	6.077	150	66.393
Industriproduksjon	107.586	14.602	1.975	124.163
Bygg og anlegg	253.241	76.021	16.045	345.307
Varehandel, hotell/restaurant	187.187	34.270	12.560	234.017
Transport, lagring	46.981	5.090	5.605	57.676
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	1.045.377	51.048	9.940	1.106.365
Sosial og privat tjenesteyting	168.568	16.727	2.450	187.745
Sentralbank	53.893			
Kredittinstitusjoner	92.159			
Sum	7.635.272	536.339	56.457	8.228.068

Nedre Telemark	5.594.757	417.803	52.221	6.064.781
Resten av Telemark	87.822	1.547	135	89.504
Resten av Norge	1.942.354	116.989	4.101	2.063.444
Utlandet	10.339			10.339
Gjennomsnitt²	7.226.142	500.678	76.514	7.803.333

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	879.924	132.949	574.086	1.791.652	4.753.434	849.435	8.981.480
Ubenyttede rammer			536.339		-		536.339
Garantier				56.457	-		56.457
Sum	879.924	132.949	1.110.425	1.848.109	4.753.434	849.435	9.574.276

4.4 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.	32.534	3.708	9.096	4.747		
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske		1.178	250			
Industriproduksjon						
Bygg og anlegg	160	2.633	1.073			
Varehandel, hotell/restaurant	1.460	4.462	1.657	795		
Transport, lagring	418	343	776			
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	7	11.717	12.999	34.571		
Sosial og privat tjenesteyting	1.269	36.700	7.778			
Sum	35.848	60.741	33.629	40.113	-	-

4.5 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	35.490	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-7.757	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	455	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	10.884	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-5.443	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	33.629	-
Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	18.170	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-7.506	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	10.664	-
Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kro	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	1.861	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger	-7.506	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	37.189	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	372	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-1.160	
Periodens tapskostnader	30.756	-

4.6 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.7 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	78.894	78.894				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	49.982	49.982				
Offentlige foretak						
Multilaterale utviklingsbanker	53.085	53.085				
Internasjonale organisasjoner						
Institusjoner	211.401	211.401				
Foretak	670.705	638.614				
Massemarkedsengasjementer	43.772	40.897				
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	7.295.591	7.293.975			91 %	
Forfalte engasjementer	36.173	27.039				
Høyrisiko-engasjementer						
Obligasjoner med fortrinnsrett	373.907	373.907				
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating						
Andeler i verdipapirfond	290.118	290.118				
Egenkapitalposisjoner	306.440	306.440	-130.280			
Øvrige engasjementer	291.271	290.726				
Sum	9.701.339	9.655.078	-130.280	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i 85 % av sikkerhetens markedsverdi for boligpant. Øvrige panteobjekter vil verdivurderes til 85 % av markedsverdi eller lavere.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.8 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Samlet engasjementsbeløp hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko utgjorde Mill NOK 0 (engasjementsbeløp før sikkerhetsstillelse og konverteringsfaktor).

Banken har per nyttår renteswapper på MNOK 51,5 for å sikre bankens portefølje av fastrentelån. Swapene har ikke positiv verdi p.t.

5. Egenkapitalposisjoner

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Aksjer og andeler klassifiseres som omløpsportefølje eller som anleggspportefølje. Instrumentene er vurdert etter laveste verdis prinsipp. Urealisert verdiendring i porteføljene resultatføres. Bankens plasseringer i rentefond rapporteres som andre aksjer og andeler.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer	200	200	-392	-1.163		
– andre aksjer og andeler	344.981	349.014	-17	-1.820		
Aksjer og andeler – strategisk formål						
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	244.699	244.699	236			

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. Renterisiko

Renterisikoen oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldspostene har ulik gjenstående rentebindingstid. I banken er renterisikoen i hovedsak knyttet til fastrente utlån, obligasjonsporteføljen og fastrente innlån, men øvrige utlånsprodukter og innskuddsproduktene vil ha en viss effekt pga gjeldene varslingsfrister ved renteendringer.

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå gjennom rentebindingen på plasseringer og innlån, samt ved bruk av rentederivater. Bankens renterisiko er å anse som lav.

Renterisiko måles og rapporteres kvartalsvis til styret gjennom beregning av effekten på instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med 1 prosentpoeng.

Bankens netto renterisiko er beregnet til MNOK 1,9 per 31.12.2017.

7. Styring og kontroll av risiko

7.1 Innledning

God risiko- og kapitalstyring er et sentralt virkemiddel i bankens verdiskapning. Styret i **SKAGERRAK SPAREBANK** har en målsetting om at bankens risikoprofil for de enkelte risikoområder skal være lav til moderat.

SKAGERRAK SPAREBANK har etablert en ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Prosessen skal være fremoverskuende, dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i denne prosessen tar hensyn til dagens eksponering + planlagte strategiske endringer. Bankens foretar også en stresstest av effekten på kapitaldekningen ved et alvorlig økonomisk tilbakeslag. Styret i banken godkjenner utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderinger og stresstester. Bankens har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Modellen som benyttes er utarbeidet av EIKA ViS og er en restrisikomodell basert på standardmetoden, som baserer seg på å identifisere de risikoer som ikke er dekket av minstekravet. Modellen omfatter i tillegg nødvendige arbeidsprosesser, instruksjoner, beregninger og øvrige dokumenter som anses nødvendige for å etablere en tilstrekkelig ICAAP prosess. Nødvendig utvikling og tilpasning i egen bank er gjennomført i samarbeid med andre lokale Eika banker

Risiko- og kapitalstyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen. Bankens har etablert egne risikostrategier for hvert område, og det er konkretisert styringsmål og rammer for det enkelte risikoområde. Disse strategiene revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens risikostrategier skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt. Hensikten er å unngå for store risikokonsentrasjoner i virksomheten. Konsentrasjoner som ved en ugunstig utvikling kan bidra til å true bankens lønnsomhet og soliditet.

7.2 Organisering og ansvar

Ansvar for og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enhet.

Styret

Har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko (risikotoleranse) og bankens virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Banksjef

Har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Risk Manager

Banken har etablert en Risk Manager funksjon som er ansvarlig for overvåking og rapportering av risiko til styret periodisk. Rollen er uavhengig av bankens administrasjon og kan rapportere direkte til styret ved behov.

Alle ledere

Har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Revisor

Banken har ikke intern revisjon, men har vedtatt oppstart internrevisjon fra 1.1.2019. Bankens ekstern revisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapital situasjon. Ekstern revisor utarbeider årlig en uavhengig bekreftelse av bankens intern kontroll som også inneholder vurdering av bankens kapitalanalyse (ICAAP).

7.3 Risikoområder

Banken eksponeres for ulike typer risiko. De viktigste er:

Kredittrisiko	Er risikoen for tap som følger av kunders eller andre motparters evne og vilje til å oppfylle sine forpliktelser
Likviditetsrisiko	Er risikoen for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.
Markedsrisiko	Er risikoen for tap som følge av endringer i observerbare markedskurser som renter, verdipapirkurser og valutakurser
Operasjonell risiko	Er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
Forretningsrisiko	Er risikoen knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeadfærd.
Omdømmerisiko	Er risikoen for svikt i inntjening og tilgang på funding på grunn av sviktende omdømme hos kunder, motparter og/eller myndigheter.
Strategisk risiko	Er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger